

Украјински језик – Спецкурс 1

(Теорија превођења за украјинисте)

– једносеместрални курс –

Изборни курс

Седми семестар

3 ЕСП бода

Време одржавања: по распореду

Место одржавања: по распореду

Циљ предмета

Упознати студенте са основним теоријским и методолошким питањима превођења, основним моделима и законитостима превођења, специфичностима различитих врста превођења, као и са савременим теоријама о адекватности и еквивалентности превода. Упознати студенте принципима различитих врста преводачких поступака и трансформација и обучити студенте да их успешно уочавају. Упознати студенте са основним принципима различитих врста преводачких трансформација и обучити студенте да их успешно примењују при превођењу са украјинског језика на српски и, делимично, српског језика на украјински. Размотрити специфику превођења појединих језичких јединица у пару језика украјински-српски.

Студент треба да познаје основне појмове и круг проблема теорије превођења као и основне факторе и етапе у процесу превођења. Студент може брзо и ефикасно да користи разне типове речника, енциклопедија и других помагала, у стању је да примењује стечена теоретска знања при анализи језичких појава, текстова, превода, стиче основе преводачке етике и бонтона. Студент познаје принципе преводачких поступака и трансформација, у стању је да уочава трансформације у преводима и примењује их.

Садржај предмета

Значај превођења. Превођење и теорија превођења у савременом свету.

Теорија превођења као наука (предмет, задаци, дисциплине, ТП и друге науке). ТП и лингвистика.

Превод и језички знак: садржај и форма језичког знака, денотативно и конотативно значење језичког знака.

Категорије и јединице превођења: транслатама, сегментација текста, преводачка адекватност и еквиваленција, проблем преводивости.

Етапе и фактори преводачког процеса.

Лингвистичке и екстралингвистичке информације у превођењу.

Текст као јединица превођења.

Врсте и типови превода, њихове особености.

Преводачке трансформације и поступци – суштина и примена: лексичке трансформације (преводачка транскрипција, калкирање, конкретизација, генерализација итд.), граматичке

трансформације (функционалне трансформације, пермутација, компресија и декомпресија реченица итд.), лексичко-граматичке трансформације (антонимијски превод, експликација, компензација итд.).

Стилистички проблеми превођења: превођење стилских фигура и превођење текстова различитих жанрова.

Основни принципи преношења и превођења појединих језичких јединица: властита имена људи и географска имена, називи установа, организација, штампаних издања; термини; интернационализми; скраћенице; нееквивалентна лексика – реалије, дијалектизми; клишеи; фразеологизми и пословице итд.

План часова:

Оцењивање:

Присуство: 10%, домаћи задаци: 20%.

Испит: 70%.

Испитна питања:

Испит је у форми теста. Први део теста чине теоријска питања (према садржају предмета), други део превод реченица са украјинског језика на српски кроз који се решавају различити преводачки проблеми и примењују одговарајући преводачки поступци.

Теорија превођења за украјинисте 1

Обавезна литература:

- А. Е. Нямцу та ін. *Основи перекладознавства*, Чернівці, 2008.
- Н. М. Петренко, *Вступ до перекладознавства*, Дніпропетровськ, 2002
- М. Сибиновић, *Нови живот оригинала. Увод у превођење*. Београд, 2009.
- Б. Хлебед, *Преводилачке технике и поступци*, Београд, 2009.
- Б. Хлебед, *Опита начела превођења*, Београд, 2009.

Препоручена литература:

- В.В. Коптілов, *Теорія і практика перекладу*, Київ, 2001.
- Н. Бабич, *Основи теорії і практики перекладу*, Чернівці, 2003
- М. Сибиновић, *Нови оригинал. Увод у превођење*, Београд, 1990.